

15. august 2025

EM 2025/62

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt det vil være en god idé at indføre lovgivning, der sikrer, at der maksimalt må være 18 elever i en folkeskoleklasse

(Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit)

Det er af afgørende betydning for samfundets fremtid, at vi formår at løfte både det faglige niveau og den sociale trivsel i folkeskolen. Folkeskolen er fundamentet for hele vores uddannelsessystem og det sted, hvor børn formes, dannes og rustes til videre uddannelse og deltagelse i samfundet. Når det faglige udbytte halter, eller når elever trives dårligt, får det konsekvenser langt ud over skoletiden. Derfor bør vi som samfund konstant overveje, hvordan vi bedst skaber rammerne for en stærkere, mere inkluderende og mere effektiv skolegang.

En af de ting, jeg mener, vi bør tage op til grundig drøftelse, er klassestørrelserne i folkeskolen. Jeg ser positivt på idéen om at indføre en lovbestemt grænse, så der maksimalt må være 18 elever i en klasse. Mindre klasser giver lærerne bedre mulighed for at tilpasse undervisningen til den enkelte elev og skabe en stærkere relation mellem lærer og elev, hvilket er noget, som især kan komme de yngste elever og børn med særlige behov til gode.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at IMAK er enige i denne betragtning, hvilket kan læses i foreningens princip- og indsatsprogram¹.

Men dermed ikke sagt, at dette er en let løsning. En af de store udfordringer forbundet hermed er den alvorlige mangel på lærere, der har været en udfordring i mange år. I skoleåret 2018/2019 manglede folkeskolen ca. 295 uddannede lærere, og frem mod 2030 vil 220 lærere nå pensionsalderen².

En sænkning af klassekvotienten til 18 elever vil ifølge de seneste beregninger nødvendiggøre oprettelsen af yderligere 53 klasser og et merbehov på 68,6 lærerårsværk – heraf 34,5 i Nuuk alene. Det vil medføre en ekstraudgift på cirka 33,7 millioner kroner om året, og dertil kommer behovet for udvidelse af fysiske rammer og administrative tilpasninger i både Selvstyret og kommunerne³.

¹ IMAK's princip- og indsatsprogram 2023

² Betænkning til EM 2019/127

³ Svar på § 37-spørgsmål nummer 032-2025

Der findes ikke entydig evidens for, at mindre klasser alene medfører højere fagligt udbytte. Den internationale forskning er delt, og i en omfattende undersøgelse fra VIVE vurderes det, at klassestørrelsen kun har minimal betydning for elevpræstationer, hvis ikke undervisningens kvalitet og lærernes kompetencer samtidig styrkes. Dette er dog en forsigtig konklusion, og den må derfor tillægges en vis usikkerhed⁴.

På trods heraf vil jeg dog personligt fastholde, at det for mig giver god mening med færre elever i klasserne. Her vil jeg særligt fremhæve, at jeg mener, at især elever med særlige behov kan have stor gavn af mindre klasser. Dette perspektiv er ikke tilstrækkeligt belyst i de internationale studier, og det rejser derfor spørgsmålet, om vi kan overføre sådanne undersøgelser direkte til hjemlige forhold. Herhjemme ses en stigende inklusion af elever med særlige behov i almindelige klasser og dette vel at mærke ofte uden tilstrækkelig støtte. En mindre klassekvotient kan være med til at sikre, at alle elever får den nødvendige opmærksomhed og støtte.

Jeg mener på denne baggrund, at det er vigtigt, at vi her i Inatsisartut tager en åben, politisk drøftelse, så vi grundigt kan få belyst holdningerne til de pædagogiske, økonomiske og rekrutteringsmæssige perspektiver i forhold til at sikre færre elever i folkeskoleklasserne.

Jeg ønsker, at partierne og Naalakkersuisut i forbindelse med forespørgselsdebatten forholder sig til følgende:

Er det ønskeligt, at vi politisk forpligter os til at tilstræbe lavere klassekvotienter i folkeskolen?

Bør der lovgives om et fast maksimum for klassestørrelser – eksempelvis på 18 elever – for at sikre bedre læringsmiljøer og trivsel?

Hvordan prioriterer vi balancen mellem ønsket om færre elever i klasserne og udfordringen med mangel på kvalificerede lærere?

Skal en udvikling i retning af lavere klassekvotienter ske i hele landet på én gang, eller bør det overvejes at starte i særligt pressede områder?

Jeg ser frem til at høre, hvad de øvrige partier og Naalakkersuisut mener om dette emne, da jeg finder det vigtigt at samarbejde om løsninger, der kan forbedre kvaliteten i folkeskolen.

⁴ Betænkning til EM 2019/127